

Love and Pain: David and Shaul's Family

MEFARSHIM

מפ"ש 6.1: The Power of Love

David and Yonasan

Placement of this Section

1. **Alshich**, I Shmuel 18:1

ואמר כי (א) ויהי ככלותו לדבר אל שאול ונפש יהונתן נקשרה כו'. והוא, כי בסוף דבריו באומר (לעיל יז נח) בית הלחמי, הורה כי מפרץ קא אתי, ואז נתאמת ליהונתן כי אליו נוגע המלכות מאת ה', אז סרה ממנו קנאת קחתו המלכות ממנו, כי מה' היתה לו, על כן ויאהבהו על שלמותו, וכי טוב טוב יהיה המלכות לבעל אחותו מלזולתו, אחר כי בין כך ובין כך אין לו מלכות מאת ה', כי בטלה מאתו יתברך מלכות שאול. וזהו ויהי ככלותו לדבר כו', כי מסוף דבריו נמשכה אהבתו אותו:

2. **Alshich**, I Shmuel 18:2

ויקחהו שאול ביום ההוא כו'. ואמר כי להיות שאול ירא פן דוד ימלוך, על כן ויקחהו שאול וגו' ולא נתנו לשוב בית אביו, פן בהתרחק ממנו יעשה מלוכה והוא לא ידע, מה שאין כן בהיותו עמו כי לא יערב שם אל לבו לעשות כן:

What is this Covenant?

1. Need

3. **Ralbag**, I Shmuel 18:1

וידמה שכרת יהונתן ברית עם דוד כי ראה היותו מלך על ישראל בראותו טוב הצלחתו ולזה תמצא במה שיבא שאמר יהונתן לדוד ידעתי כי מלוך תמלוך על ישראל וקמה בידך ממלכת ישראל וגם שאול אבי יודע כן והישיר אותם לזאת הידיעה מה שיעד להם שמואל שלא תקום הממלכה לשאול:

4. **Alshich** I Shmuel 18:3

ואמר כי ויכרת יהונתן ודוד ברית. ולא אמר ויכרתו, כי יהונתן בקש והתחיל בדבר. ולתת טעם למה הוצרך לכרות ברית, וגם להיות יונתן דורש הדבר יותר, אמר באהבתו אותו כנפשו, כלומר בשביל

היות אהבתו אותו כנפשו, שהיא אהבה בלתי טבעית כי אינן שוים, כי אם כאהבת הגוף לנפשו, עם שזה גשמי וזאת רוחנית, על כן הוצרך לכרות ברית. וגם היה יהונתן דורש הברית, על כי הוא גרוע מערך דוד וצריך אל אהבתו יותר:

2. Altruism

5. Malbim, I Shmuel 18:3

ויכרת. ג] מצד יהונתן, שע"י האהבה הוסיף לכרות עמו ברית, וסבת הברית לא היה מצד איזה יראה כדרך כורתי ברית, שסבתם הוא איזה מורא בל ירעו זל"ז או לבניהם, כמו ברית אבימלך עם אברהם ויצחק וכדומה, רק מצד אהבתו כרת הברית הזאת:

6. Avos 5:16

כל אהבה שהיא תלויה בדבר, בטל דבר, בטלה אהבה. ושאינה תלויה בדבר, אינה בטלה לעולם.
איזו היא אהבה התלויה בדבר, זו אהבת אמנון ותמר. ושאינה תלויה בדבר, זו אהבת דוד ויהונתן

The Servants?

7. Radak, I Shmuel 18:5

וגם בעיני עבדי שאול - הרבוי הזה ר"ל שלא קנאו בו עבדי שאול אף על פי שנתן לו מעלה עליהם

David and the Women on the Street

Why does this bother Shaul so much?

8. Rashi, I Shmuel 18:8

ועוד לו - ועוד לו מה הוא נחסר שצריך להוסיף לו, אך המלוכה אינו צריך עוד אלא למלכות:

Whose Looking?

9. Rashi, I Shmuel 18:9

עין - עין רעה:

10. Malbim, I Shmuel 18:9

ויהי שאול עוין את דוד. נתן עניניו בלבו, בחשבו כי הוא האיש שאמר הנביא ונתנה לרעך הטוב ממך, ולכן התחיל לחשוב עליו מחשבות להרגו.

Reappointment

Why the Ruach Ra Now?

11. Alshich, I Shmuel 18:9

ומאז היתה עינו עליו להעותו ולרעותו. ומרוב עצבותו (י) ויהי ממחרת ותצלה עליו רוח אלקים רעה, ויתנבא נב שפתים אשר היה שם הרוח רעה בפיו מאיזה דבר עתיד

Did he want to kill David?

12. Rashi, I Shmuel 18:11

אכה בדוד ובקיר - מכה אחת אכה שיכנס החנית בדוד ובקיר:

13. Malbim, I Shmuel 18:11

ויטל. היה רוצה להכותו כבלתי מתכוין אל דוד רק אל הקיר, וכאילו הכהו בשגגה:

Why the new job?

14. Radak, I Shmuel 18:13

שלא יהיה תמיד עמו בבית כמו שהיה אלא שיהי' יוצא ובא לפני העם:

15. Alshich, I Shmuel 18:13

על כן (יג) ויסירהו שאול מעמו, כי ידע כי איננו מצליח על ידו, וישימהו לו שר אלף להפילו ביד אויבי ישראל:

16. Malbim, I Shmuel 18:13

ויסירהו. חשב להשפילו שלא יהיה עוד קרוב למלך ושר צבא, רק שר אלף. וגם בזה לא הועיל, כי יוצא ויבא לפני העם, שהעם מעצמם לא עשו דבר בלעדיו, והיה היוצא ובא לפניהם:

Unit 6.2: Split Loyalties

David and Meirav

Wasn't there a promise?

17. Malbim, I Shmuel 18:17

הנה בתי הגדולה. ר"ל כי זה שיתן את בתו, מחויב הוא מצד ההבטחה לנוצח הפלשתי, רק שיכול לתת לו את הצעירה ויצטרך להמתין עד תנשא הבכירה תחלה, והוא רוצה לתת לו את הבכירה, שבזה לא התחייב, וע"כ מתנה עמו תנאי אך היה לי לבן חיל וכו'.

What is going on here? Does he want to be good to David or not?

18. Rashi, I Shmuel 18:18

ותהי בו יד פלשתים - לכך אמר לו והלחם מלחמות ה':

19. Alshich, I Shmuel 18:18

אך היתל בו המלך כי לא מלבו נתנה, כי על כן (יט) ויהי בעת תת וכו', והיא ניתנה כו'. ולא אמר ויתנה, הלא הוא כי להודיע כי לב שאול לא היה שלם לתתה לו, כי אם תואנה היתה לשישקע על זאת להלחם בפלשתים כו

Was Meirav interested in David?

20. Malbim, I Shmuel 18:19

ויהי. רק שבעת התעסקו לתת לו את מירב, קרה מקרה כי נתנה לעדריאל, שהתקדשה שלא מדעת אביה כי גדולה היתה

David and Michal

How does one achieve prestige?

21. Avos 1:13

הוא קִיָּה אוֹמֵר, נִגְדַּד שְׂמָא, אֶבְדַּד שְׂמָה. וְדָלָא מוֹסִיף, יָסַף. וְדָלָא גְלִיף, קִטְלָא חִיב. וְדָאֲשַׁתְּמֵשׁ בְּתַגָּא, חִלְף:

He would say, "Spread a name, lose his name. And one who does not increase [knowledge] ceases. And one who does not study is liable to die. And one who makes use of the crown [of learning] passes away."

Why is there more fear now?

22. Radak, I Shmuel 18:28

ומיכל בת שאול אהבתהו - לפיכך הוסיף לירא מפניו לשני דברים האחד שראה כי ה' עמו ועוד שמיכל בתו אהבתו ולא יוכל לגרום לו מית' על ידה ואפי' הוא ידבר על מיתתו בביתו מיכל בתו תגלה לו:

Why did the Plishtim attack now?

23. Radak, I Shmuel 18:30

וייקר שמו - היה יקר בעיני כל השומעים שמעו, ובדרש וייקר שמו בהלכה כיון ששמעו פלשתים שנשא דוד אשה ויצאו שרי פלשתים אמרו כתוב בתורתם כי יקח איש אשה חדשה לא יצא בצבא נלך ונלחם עמהם ולא היו יודעים כי דוד חכם היה ודורש במה דברים אמורי במלחמת רשות אבל במלחמת מצוה הכל יוצאין אפילו חתן מחדרו וכלה מחופת':

24. Malbim, I Shmuel 18:30

ויצאו. באמת כאשר חשב שאול שע"י שיכרות ערלות פלשתים יגורו אתו מלחמות עד מות בעד חרפתם, כן היתה: כי יצאו שרי פלשתים. לנקום מדוד. אבל דוד לא התחבא מפניהם, ונלחם והשכיל יותר מכל עבדי שאול. ותחת שחשב שאול להפילו עי"כ ביד פלשתים, היה להפך כי וייקר שמו מאד:

Protecting David

Didn't he always want to kill David?

25. Malbim 19:1

וידבר אחר שרצה להרגו בשוגג בחניתו, ועל ידי חרב פלשתים, ולא עלתה בידו, רצה להרגו בדעת על ידי שלוחיו, אבל יונתן

חפץ בדוד וגלה הדבר לדוד:

Yonatan and Yehonatan

26. Alshich 19:1

הורה כמה מעלת האוהב ומקרב את הצדיק ועוזרו. כי הנה כאשר דבר שאול אל בנו להמית את דוד היה שמו יונתן, ועל ידי היותו אוהב את דוד ומקרבו נתוספה בשמו אות אחת של הקדוש ברוך הוא ויקרא יהונתן. וזהו וידבר שאול אל **וידבר שאול אל יונתן בנו כו'** יונתן כו' ויהונתן בן שאול חפץ בדוד לאמר מאד, כי על חפצו בדוד יהונתן יקרא:

27. Minchas Shai 18:1

ונפש יהונתן נקשרה בנפש דוד. מריש ספרא עד הכא יונתן בר מן תרין יהונתן וסימן ויאמר יהונתן אל הנער נשא כליו לכה ונעברה וגו' ויאמר יהונתן הנה אנחנו עברים אל האנשים ותרוויהו בחד עניינא לעיל סימן י"ד ומן הכא עד סו ספרא יהונתן בר מן חד

Mediation

What is Yonasan's Selling Point?

28.Malbim, 19:4

(ד) וידבר יהונתן בדוד. ר"ל שהתחיל הדבור בגנאי, למשל התחיל לאמר כי דוד הוא איש מפקיר את חייו ומחרף נפשו למות בחנם, שזה אין ראוי לאיש ישר, ודבר זה היה טוב אל שאול אביו, ר"ל שהוטב בעיניו. ואחר שפתח בגנות סבב הדבר ויאמר אליו א"כ אל יחטא המלך בעבדו בדוד, אחר שהוא איש מסכן נפשו בעבורך תמיד, הגם שזה דבר רע מצד עצמו למסור א"ע לסכנות והוא חטא נגד עצמו, עכ"פ לא חטא לך, ובהפך מעשיו טוב לך מאד, כזאת וכזאת יעשה למסור נפשו כאחד המופקרים, וזה טוב לך ולא יגיע לך מזה נזק אך תועלת:

Does Shaul really mean his commitment?

29.Chomas Anach, 19:6

וישמע שאול בקול יהונתן. אפשר וישמע שאול שהבין עומק דבריו וישבע שאול שנשבע לכוף את יצרו חי' ה' אם יומת לא על ידי ולא על ידי שלוחי כמ"ש המפרשים ז"ל:

Conclusion

30.A New English Translation of the Septuagint, Oxford University Press 20091

18 ⁶And the dancers came to meet Daud out of all the towns of Israel, with drums and with rejoicing and with cymbals. ⁷And the women began and were saying,

"Saoul killed amongst his thousands, and Daud amongst his ten thousands."

⁸And the matter appeared evil in the eyes of Saoul concerning this word, and he said, "They ascribed to Daud the ten thousands, and to me they ascribed the thousands." ⁹And Saoul was eyeing Daud with suspicion from that day and beyond.

¹² And Saoul was afraid from before Daud, ¹³and he removed him from him and made him an officer of a thousand for himself, and he was going out and coming in before the people. ¹⁴And Daud was prudent in all his ways, and the Lord was with him. ¹⁵And Saoul saw how he acted very prudently, and he was afraid from before him. ¹⁶And all Israel and Ioudas loved Daud, for he was going out and coming in from before the people.

²⁰ And Saoul's daughter Melchol loved Daud, and Saoul was told, and it was right in his eyes. ²¹And Saoul said, "I will give her to him, and she will be a snare to him." And the hand of the allophyles was against Saoul, ²²and Saoul commanded his servants, saying, "Speak to Daud secretly, saying, 'Behold, the king wants you, and all his servants love you, and as for you, become the king's son-in-law.'" ²³And Saoul's servants spoke these words in the hearing of Daud. And Daud said, "Does it seem light in your eyes to become the king's son-in-law? And as for me, I am a humble man and of no repute." ²⁴And the servants of Saoul reported to him according to these things

that Daud said. ²⁵And Saoul said, "This is what you shall say to Daud, 'The king does not desire to avenge for the king's enemies with a present, except with a hundred foreskins of the allophyles.'" And Saoul counted on casting him into the hands of the allophyles. ²⁶And the servants of Saoul told Daud these words, and the matter was right in the eyes of Daud to be the king's son-in-law. ²⁷And Daud rose and went, he and his men, and smote one hundred men among the allophyles and brought their foreskins to the king, and he became the king's son-in-law, and he gave him his daughter Melchol for him as a wife. ²⁸And Saoul saw that the Lord was with Daud and that all Israel loved him, ²⁹and he continued to be afraid of Daud even more.

¹ <http://ccat.sas.upenn.edu/nets/edition/>

Official Death Warrant: Michal's Loyalties

Why did Shaul wait till the morning? Isn't that an unnecessary risk?

31. Radak 19:11

לשמרו ולהמיתו - לשמרו שלא יצא מן הבית ויברח ולהמיתו בבקר כי לא היה ממית אותו הלילה בפני בתו אלא חשב שיביאוהו אליו בבקר וימיתוהו:

32. Malbim 19:11

וישלח שאול מלאכים. ע"כ מצא עליו עלילה לדונו כדין מורד במלכות על שנפטר ממנו בלא רשותו, ולמען יהיה לו כסות עינים שהרג בדין שלח תחלה מלאכים לשמרו, והיה בזה תחבולה גדולה, שאם ימיתו תיכף ע"י המלאכים יאמרו כי הרגו בלא דין ומשפט, ואם לא היה שולח לשמרו רק היה שולח להביאו בבקר, היו אומרים הלא לא ברח מפני המלך כי הלא ישב בביתו ולא נס בלילה... וגם חשב אולי יעמוד נגד השומרים ויהיה דמו בראשו:

What are Terafim?

33. Rashi, 19:13

את התרפים - עשויים בדמות גוף אדם:

34. Radak 19:13

וענין התרפים **י"מ** כי הם ע"ג כמו התרפים אשר ללבן שגנבת רחל ולבן עובד ע"ג היה כמו שאמר לה למה גנבת את אלהי וחלילה חלילה שהיה בבית דוד ע"ג **ויש אומרים** שהוא כלי הנחשת העשוי לדעת חלקי השעות ויראו בהם העתידות במשפט המזלות וזה יתכן בדבר לבן אבל בדבר מיכל הוא קשה לפרש למה שמה אותם במטה מקום דוד ואותו הכלי אינו בתכונ' הזאת **והחכם ראב"ע זכרו לברכה** כתב כי התרפים הם על צורת בן אדם והיא עשויה לקבל כח עליונים והעד שהתרפים כן /הן/ התרפים ששמה מיכל במטה עד שחשבו שומרי הבית שהם דוד:

How is Michal Defending her actions?

35. Rashi 19:17

אתה מסרתני ביד לסטים אחד שלף חרבו עלי עד ששלחתיו:

36. Alshich 19:17

יתכן כיוונה לומר כי אמרה לו המיתני ולא אעבור רצון אבי, ושהוא השיב לה למה אמיתך כי יקרה נפשך בעיני. וכיוונה למען יאמר אביה בלבו כאשר יקרה נפש בתי בעיניו כן תיקר נפשו בעיני לבלתי בלעו חנם. וייטב בעיניו הדבר וקבל תשובתה:

David and Shmuel: The Overflow of Prophecy
Were they sitting in Rama or in Nayot?

37. Radak 19:18

והוא מלשון נוח והיה המקום הזה הנקר' ניות בעיר הנקראת רמה ... או היה זה המקום חוץ לעיר הנקראת רמה קרוב לה בגבולה ... והיה זה המקום מקום לבני הנביאים שהיו יושבים שם ולומדים לפני שמואל וכת"י בית אולפנא ורבו' ז"ל אמרו מה עניין ניות אצל רמה אלא שהיו יושבין ברמה ועוסקין בנויו של עולם כלומר בבית המקדש כלומר באיזה מקום יהיה:

Why does this phrase repeat itself here?

א י ויבאו שם הגבעתה, והנה חבל-נבאים לקראתו; ותצלח עליו רוח אלהים, ויתנבא בתוכם. א י, לא ויהי, כל-יודעו מאתמול שלשם, ויראו, והנה עם-נבאים נבא: {ס} ויאמר העם איש אל-רעהו, מה-זה הנה לבן-קיש-הגם שאול, בנביאים. א י, לב ויען איש משם ויאמר, ומי אביהם; על-כן היתה למשל, הגם שאול בנביאים.

38. Malbim 19:24

במעלה יותר ממה שהתנבא בדרך, וזאת שנית שנפל ערום על פניו כל היום והלילה כי לא סר הרוח ממנו, מה שלא היה כן למלאכיו שהתנבאו רק לפרקים כברק הנוצץ ומתכסה: על כן יאמרו. ר"ל בזה התחזק שנית המשל שהושם בפי כולם על כל המתנבא בלא הכנה, לאמר עליו הגם שאול בנביאים (כנ"ל ס' י), כי הגם שגם מלאכי שאול נבאו, אחר שהיה זה רק שעה קטנה ורק לפני שמואל לא היה למשל, משא"כ שאול שנבא זמן ארוך יום ולילה וגם טרם הגיע אל הנביא, לכן רק הוא היה למשל לא זולתו:

Why is he taking off his clothes?

39. Rashi 19:24

ויפשט גם הוא בגדיו - בגדי מלכות ללבוש בגדי התלמידים:

40. Radak 19:24

ויפשט גם הוא בגדיו - מלמד שהנביאים האחרים פשטו בגדיהם כי גם הוא לרבות ועניין זה כי בבא הנבואה על האדם יתבטלו הרגשותיו ויפול האדם כמו שאומר בבלעם נופל וגלוי עינים ואמר בדניאל ואני הייתי נרדם על פני ופני ארצה ופעמים יקרה שיפשט בגדיו מפני רוב בטול הרגשותיו ומחשבותיו הנפשיות וישאר בכח השכל לבדו:

ויפול ערום - תרגם ונפל ברשן ולא מצאתי לו חבר ויש נוסחאות כתיב ביישן:

Why did this incident matter so much?

41. Rambam, Hilchos Melachim 1:1

<p>Israel was commanded to fulfill three mitzvot upon entering the Promised Land: a) To choose a king, as Deuteronomy 17:15 states: 'Appoint a king over yourselves;'</p>	<p>שלוש מצוות נצטוו ישראל בשעת כניסתן לארץ למנות להם מלך שנאמר שום תשים עליך מלך ולהכרית זרעו של עמלק שנאמר</p>
---	---

<p>b) To wipe out the descendents of Amalek, as Deuteronomy 25:19 states: 'Erase the memory of Amalek;' c) To build God's Chosen House, as Deuteronomy 12:5 states: 'Seek out His Presence and go there.'</p>	<p>תמחה את זכר עמלק ולבנות בית הבחירה שנאמר לשכנו תדרשו ובאת שמה:</p>
--	---

42. Tehillim 27

2When evildoers draw near to me to devour my flesh, my adversaries and my enemies against me-they stumbled and fell.

בבקרב עלי | מרעים לאכל את־בשרי צרי
ואיבי לי המה קשלו ונפלו:

3If a camp encamps against me, my heart shall not fear; if a war should rise up against me, in this I trust.

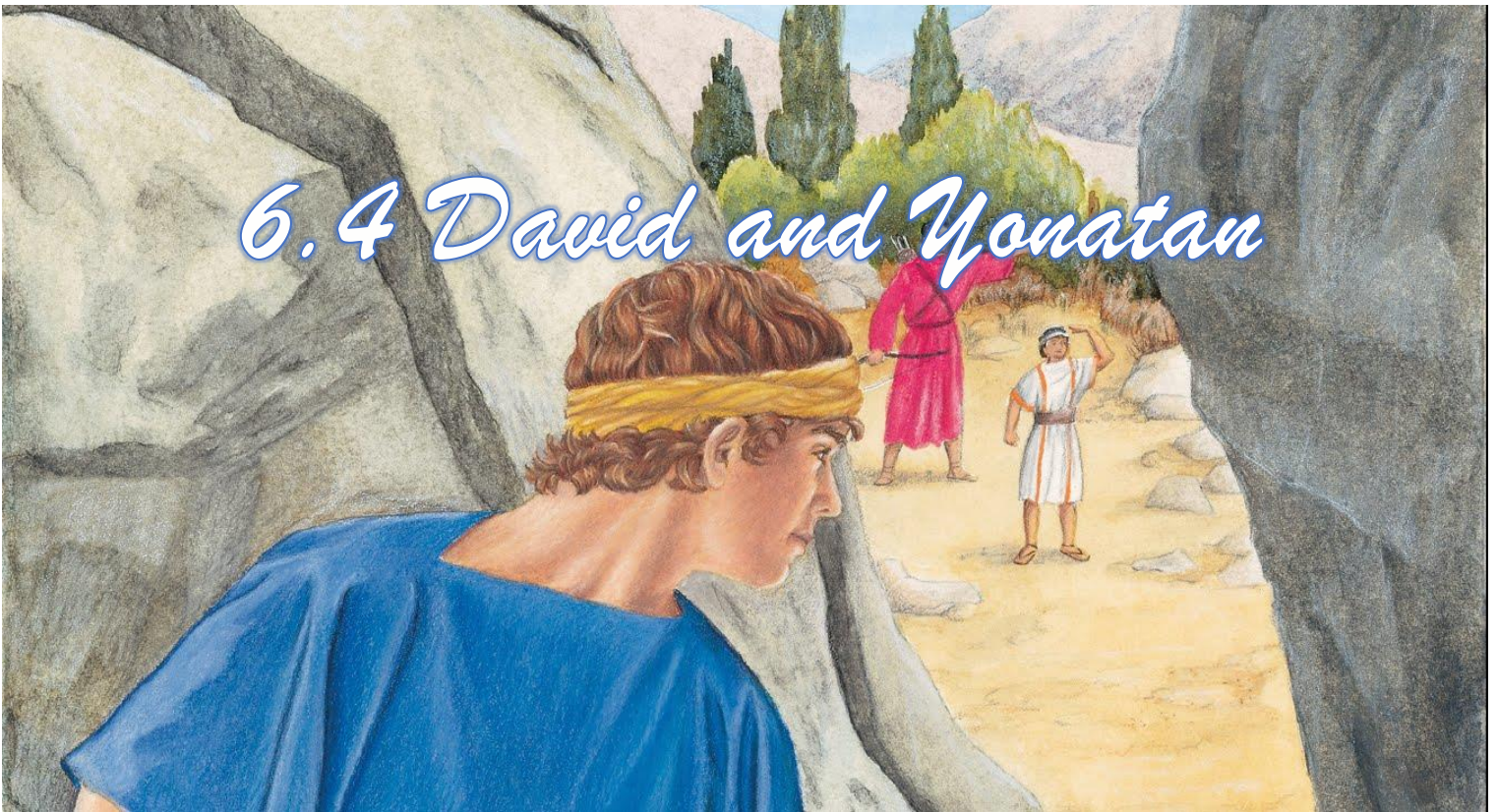
גאם־תחנה עלי | מחנה לאירא לבי אם־
תקום עלי מלחמה בזאת אני בוטח:

4One [thing] I ask of the Lord, that I seek-that I may dwell in the house of the Lord all the days of my life, to see the pleasantness of the Lord and to visit His Temple every morning.

דאחת | שאלתי מאת־הוה אותה אבקש
שבתי בבית־הוה כלימי חיי לחזות בנעם־
הוה ולבקר בהיכלו:

6.4 David and Yonatan

David Wants to Know (1-4)

What does Rosh Chodesh have to do with it?

43. **Rashi 20:5**

הנה חדש מחר – חידוש הלצנה וכל אוכלי שולחן המלך אין נמנע איש מלצא ציום טוב אל הלחם:

What is the conversation?

44. **Radak 20:2**

ויאמר לו חלילה - יש לשאול היאך היה מבטיחו יהונתן על שקר ואיך אמר לו ולא יגלה את אזני והלא לעיני כל היה רדפו ומבקש את נפשו אלא היה חושב יהונ' שלא היה בלב אביו להמיתו אחר שנשבע לו ואמר חי ה' אם יומת ומה שהיה מטיל לו החנית אחרי השבוע' ומה ששלח לביתו לשמר ולהמיתו ומה שהלך אחריו עד ניות ברמה להמיתו היה חושב יהונתן כי מפני רוח רעה שהיתה מבעתת אותו היה רוצה להמיתו בעוד שהיתה בו הרוח הרעה כי לא היתה לו רוח רעה אלא לעתים כמו שאמר והיה בהיות עליך רוח אלהים רעה אל שאול וכן לא ראינו שהיה רוצה להמיתו אחר השבועה אלא בהיות עליו רוח רעה לפיכך היה מבטיחו יהונתן כי היה יכול להשמר ממנו בהיות עליו רוח הרע' ואף על פי שהיה לו לנגן לפניו בעת ההוא אף על פי כן היה יכול להשמר ממנו שלא יעמוד למולו ושאל היה בלבו להמיתו גם בלא עת רוח רעה אלא שלא היה מראה זה מפני השבועה שנשבע ליהונתן או כדי שלא יעצב יהונתן כמו שאמר לדוד והגידו לדוד מעבדי שאול האוהב' אותו כי בלב שאול להמיתו כי גלה להם והסתיר מיהונתן לפיכך נשבע דוד ואמר חי ה' וחי נפשך כי כפשע ביני ובין המות

Yonatan's Test and Trust (5-17)

What are the enemies of David?

45. **Radak 20:16**

מיד אויבי דוד - כנוי הוא כי מיד דוד ר"ל שאם יפר הברית ה' יבקש מידו ועוד הוסיף להשביעו בכח האהבה שהיה אוהב אותו:

Why did he need a covenant?

46. **Ralbag 20:14**

ולא אם עודני חי וגו' - ר"ל איני ירא אם עודני חי בהיותך מולך שלא תעשה עמי חסד ה' ולא אמות וגם אחרי מותי איני ירא שתכרי' חסדך מעם ביתי עד עולם ולא בעת שיכרת הש"י את אויבי דוד מעל פני האדמה איני ירא שתכרית חסדך מעם ביתי שהוא ממשפחת אויבי דוד, והנה כרת יהונתן גם כן ברית עם בית דוד ר"ל שאין בריתו עם דוד לבד אבל עם בית דוד בכללם לשמרם מהרע כפי היכולת וקלל יהונתן עצמו אם יעבור על זה הברית לבגוד בדוד ובביתו ואמר שהש"י יבקש מיד אויבי דוד ויפרע מהם אם יבגוד בזה הברית:

Did this covenant ever take effect?

47. II Shmuel 3:4

ד וליהונתן, בן-שאול, בן, נכה רגליו; בן-חמש שנים היה בלא שמעת שאול ויהונתן מירעאל, ותשאהו אמנתו ותנס, ויהי בחפזה לנוס ויפל ויפסח, ושמו מפיבשט.

4 Now Jonathan, Saul's son, had a son that was lame of his feet. He was five years old when the tidings came of Saul and Jonathan out of Jezreel, and his nurse took him up, and fled; and it came to pass, as she made haste to flee, that he fell, and became lame. And his name was Mephibosheth.

48. II Shmuel 9:1-13

- א ויאמר דוד--הכי יש-עוד, אשר נותר לבית שאול; ואעשה עמו חסד, בעבור יהונתן.
- 1 And David said: 'Is there yet any that is left of the house of Saul, that I may show him kindness for Jonathan's sake?'
- ב ולבית שאול עבד ושמו ציבא, ויקראו-לו אל-דוד; ויאמר המלך אליו האתה ציבא, ויאמר עבדך.
- 2 Now there was of the house of Saul a servant whose name was Ziba, and they called him unto David; and the king said unto him: 'Art thou Ziba?' And he said: 'Thy servant is he.'
- ג ויאמר המלך, האפס עוד איש לבית שאול, ואעשה עמו, חסד אלהים; ויאמר ציבא אל-המלך, עוד בן ליהונתן נכה רגליו.
- 3 And the king said: 'Is there not yet any of the house of Saul, that I may show the kindness of God unto him?' And Ziba said unto the king: 'Jonathan hath yet a son, who is lame on his feet.'
- ד ויאמר-לו המלך, איפה הוא; ויאמר ציבא, אל-המלך, הנה-הוא בית מכיר בן-עמיאל, בלו דבר.
- 4 And the king said unto him: 'Where is he?' And Ziba said unto the king: 'Behold, he is in the house of Machir the son of Ammiel, in Lo-debar.'
- ה וישלח, המלך דוד; ויקחהו, מבית מכיר בן-עמיאל--מלו דבר.
- 5 Then king David sent, and fetched him out of the house of Machir the son of Ammiel, from Lo-debar.
- ו ויצא מפיבשט בן-יהונתן בן-שאול, אל-דוד, ויפל על-פניו, וישתחו; ויאמר דוד מפיבשט, ויאמר הנה עבדך.
- 6 And Mephibosheth, the son of Jonathan, the son of Saul, came unto David, and fell on his face, and prostrated himself. And David said: 'Mephibosheth!' And he answered: 'Behold thy servant!'
- ז ויאמר לו דוד אל-תירא, כי עשה אעשה עמך חסד בעבור יהונתן אביך, והשבת לך, את-כל-שדה שאול אביך; ואתה, תאכל לחם על-שולחני--תמיד.
- 7 And David said unto him: 'Fear not; for I will surely show thee kindness for Jonathan thy father's sake, and will restore thee all the land of Saul thy father; and thou shalt eat bread at my table continually.'
- ח וישתחו, ויאמר מה עבדך: כי פנית, אל-הקלב המת אשר כמוני.
- 8 And he bowed down, and said: 'What is thy servant, that thou shouldest look upon such a dead dog as I am?'
- ט ויקרא המלך, אל-ציבא נער שאול--ויאמר אליו: כל אשר היה לשאול ולכל-ביתו, נתתי לך--ובן-אדניך.
- 9 Then the king called to Ziba, Saul's servant, and said unto him: 'All that pertained to Saul and to all his house have I given unto thy master's son.'
- י ועבדת לו את-האדמה אתה ובניך ועבדיך והבאת, והיה לך--ובן-אדניך לחם ואכלו, ומפיבשט בן-אדניך, יאכל תמיד לחם על-שולחני; ולציבא, חמשה עשר בנים--ועשרים עבדים.
- 10 And thou shalt till the land for him, thou, and thy sons, and thy servants; and thou shalt bring in the fruits, that thy master's son may have bread to eat; but Mephibosheth thy master's son shall eat bread continually at my table.' Now Ziba had fifteen sons and twenty servants.

יא וַיֹּאמֶר צִיבָא, אֶל-הַמֶּלֶךְ, כָּל אֲשֶׁר יִצְוֶה אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ אֶת-עַבְדּוֹ, כֵּן יַעֲשֶׂה עַבְדְּךָ; וּמִפִּיבֹשֶׁת, אֲכַל עַל-שֻׁלְחָנִי, כְּאַחַד, מִבְּנֵי הַמֶּלֶךְ.
11 Then said Ziba unto the king: 'According to all that my lord the king commandeth his servant, so shall thy servant do; but Mephibosheth eateth at my table as one of the king's sons.'

יב וְלִמְפִיבֹשֶׁת בֶּן-קֶטוֹן, וְשֵׁמוֹ מִיכָא; וְכָל מוֹשָׁב בֵּית-צִיבָא, עַבְדִּים לִמְפִיבֹשֶׁת.
12 Now Mephibosheth had a young son, whose name was Mica. And all that dwelt in the house of Ziba were servants unto Mephibosheth.

יג וּמִפִּיבֹשֶׁת, יָשָׁב בִּירוּשָׁלַם, כִּי עַל-שֻׁלְחֹן הַמֶּלֶךְ תָּמִיד, הוּא אֲכָל; וְהוּא פֶסֶח, שְׁתֵּי רַגְלָיו. {פ}
13 But Mephibosheth dwelt in Jerusalem; for he did eat continually at the king's table; and he was lame on both his feet. {P}

49. I Shmuel 19:25-31

כה וּמִפִּיבֹשֶׁת, בֶּן-שָׂאוּל, יָרַד, לִקְרֹאת הַמֶּלֶךְ; וְלֹא-עָשָׂה רִגְלוֹ וְלֹא-עָשָׂה שְׂפָמוֹ, וְאֶת-בְּגָדָיו לֹא כָבַס, לְמֹן-הַיּוֹם לְקֵת הַמֶּלֶךְ, עַד-הַיּוֹם אֲשֶׁר-בָּא בְּשָׁלוֹם.
25 And Mephibosheth the son of Saul came down to meet the king; and he had neither dressed his feet, nor trimmed his beard, nor washed his clothes, from the day the king departed until the day he came home in peace.

כו וַיְהִי כִּי-בָא וַיְרוּשָׁלַם, לִקְרֹאת הַמֶּלֶךְ; וַיֹּאמֶר לוֹ הַמֶּלֶךְ, לָמָּה לֹא-הִלַּכְתָּ עִמִּי מִפִּיבֹשֶׁת.
26 And it came to pass, when he was come to Jerusalem to meet the king, that the king said unto him: 'Wherefore wentest not thou with me, Mephibosheth?'

כז וַיֹּאמֶר, אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ עַבְדִּי רַמְנִי: כִּי-אָמַר עַבְדְּךָ אֲחֻבְשָׁה-לִּי הַחֲמוֹר וְאָרַכְבַּ עָלָיָהּ, וְאֵלֶּךְ אֶת-הַמֶּלֶךְ--כִּי פֶסֶח, עַבְדְּךָ.
27 And he answered: 'My lord, O king, my servant deceived me; for thy servant said: I will saddle me an ass, that I may ride thereon, and go with the king; because thy servant is lame.'

כח וַיְרַגֵּל בְּעַבְדְּךָ, אֶל-אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ; וְאֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ פִּמְלָאָהּ הָאֱלֹהִים, וַיַּעַשׂה הַטּוֹב בְּעֵינָיֶךָ.
28 And he hath slandered thy servant unto my lord the king; but my lord the king is as an angel of God; do therefore what is good in thine eyes.

כט כִּי לֹא הָיָה כָּל-בֵּית אָבִי, כִּי אִם-אֲנָשִׁי-מוֹת לְאֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ, וְתִשָּׁת אֶת-עַבְדְּךָ, בְּאֲכָלִי שֻׁלְחָנְךָ; וּמָה-יֵשׁ-לִּי עוֹד צְדָקָה, וְלִזְעַק עוֹד אֶל-הַמֶּלֶךְ. {פ}
29 For all my father's house were deserving of death at the hand of my lord the king; yet didst thou set thy servant among them that did eat at thine own table. What right therefore have I yet? or why should I cry any more unto the king?' {P}

ל וַיֹּאמֶר לוֹ הַמֶּלֶךְ, לָמָּה תִּדְבָר עוֹד דְּבָרֶיךָ; אֲמַרְתִּי--אֵתָהּ וְצִיבָא, תַּחְלֶקוּ אֶת-הַשָּׂדֶה.
30 And the king said unto him: 'Why speakest thou any more of thy matters? I say: Thou and Ziba divide the land.'

לא וַיֹּאמֶר מִפִּיבֹשֶׁת אֶל-הַמֶּלֶךְ, גַּם אֶת-הַכֶּלֶךְ יִקַּח: אַחֲרַי אֲשֶׁר-בָּא אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ, בְּשָׁלוֹם--אֶל-בֵּיתוֹ. {ס}
31 And Mephibosheth said unto the king: 'Yea, let him take all, forasmuch as my lord the king is come in peace unto his own house.' {S}

50. Rashi, I Shmuel 20:15

מיד אויבי דוד – כנה הכתוב ופירושו נקש הקדוש צרוך הוא את העון מיד דוד כשעזר על הצריית ואמר למפיבזשת אתה ויזבא תחלקו את השדה (שמואל ב' י"ט ל') יצתה צת קול ואמרה רחבעם וירבעם יחלקו את המלכות, וכן תרגם יונתן ואתפרע ליה ה' מיד סנאי דוד:

The Arrow Message (18-22)
If the arrows are closer, what should he do?

51. Rashi 20:21

אם אמור אומר לנער וגו' קחנו וזואה – לא אתה בענמך ממקום מחצואך וקחנו וזואה אלי כי אין לך לירא כי שלום לך הקדוש צרוך הוא חפץ שמהא כאן ולא תירא ואפי' שמעתי מאבא רעה:

Why can't they meet incognito like now? Why the whole arrow game?

52. Radak 20:19

ותרד מאד בעמק במקום הסתר ההוא באותו מקום שנסתרת ביום המעשה והוא אותו יום שהיה מעשה השבועה שנשבע שאול ליהונתן שלא יומת דוד שהיה שם נסתר דוד בשדה

53. Radak 20:20

(כ) שלשת החצים - בא בידיעה אף על פי שלא זכרם בפסוק נראה כי יהונתן אמר לדוד כי שלשת החצים יורה לסימן שלשת הימים שיהיה נסתר בשדה לפיכך אמר והחצים לידיע':

54. **Malbim** 20:20

(כ) ואני שלשת החצים. הוא מליצה על לשון הרע שנקרא חץ בכתובים, ונקרא לשנא תלתאי שהורג שלשה, כדברי חז"ל בערכין (טו ב). ר"ל בסימן זה יתברר לך מה פעלו חצי המלשינים בלב שאול

55. **Malbim** 20:21

אם אמר אמר. נתן לו שני סימנים, א] בלשון, והנה או והלאה, שאם יאמר והנה, זה סימן שתבא הנה, ואם אומר והלאה זה סימן שתברח הלאה. ב] באם יאמר לנער או לעלם, כי שם עלם מורה יותר על הגבורה והזריזות משם נער, כמ"ש בכ"מ, ור"ל שבאם יורה החצים במקום קרוב, באופן שיהיה מן הנער והנה, יאמר לנער, יקראהו בשם נער, כי א"צ זירח כ"כ למצוא החצים כשהם קרובים. והסימן אל דוד שא"צ לזרז ולברוח, רק יתגלה לפניו במעמד הנער.

The Arrow Message

If the arrows are closer, what should he do?

56. Rashi 20:21

אם אמור אומר לנער וגו' קחנו ובואה - צא אתה בעצמך ממקום מחבואך וקחנו ובוא אלי כי אין לך לירא כי שלום לך הקדוש ברוך הוא חפץ שתהא כאן ולא תירא ואפי' שמעתי מאבא רעה:

Why in the field here?

57. Radak 20:19

ותרד מאד בעמק במקום הסתר ההוא באותו מקום שנסתרת ביום המעשה והוא אותו יום שהיה מעשה השבועה שנשבע שאול ליהונתן שלא יומת דוד שהיה שם נסתר דוד בשדה

Symbolism of the Arrows

Parallel to Reality:

58. Radak 20:20

שלשת החצים - בא בידיעה אף על פי שלא זכרם בפסוק נראה כי יהונתן אמר לדוד כי שלשת החצים יורה לסימן שלשת הימים שיהיה נסתר בשדה לפיכך אמר והחצים לידיע':

59. Malbim 20:20

אם אמר אמר. נתן לו שני סימנים, א] בלשון, והנה או והלאה, שאם יאמר והנה, זה סימן שתבא הנה, ואם אומר והלאה זה סימן שתברח הלאה. ב] באם יאמר לנער או לעלם, כי שם עלם מורה יותר על הגבורה והזריזות משם נער, כמ"ש בכ"מ, ור"ל שבאם יורה החצים במקום קרוב, באופן שיהיה מן הנער והנה, יאמר לנער, יקראהו בשם נער, כי א"צ זירוז כ"כ למצוא החצים כשהם קרובים. והסימן אל דוד שא"צ לזרו ולברוח, רק יתגלה לפניו במעמד הנער.

Deeper Messaging

60. Malbim 20:20

(כ) ואני שלשת החצים. הוא מליצה על לשון הרע שנקרא חץ בכתובים, ונקרא לשנא תלתאי שהורג שלשה, כדברי חז"ל בערכין (טו ב). ר"ל בסימן זה יתברר לך מה פעלו חצי המלשינים בלב שאול

Why 3?

61. Talmud Bavli, Erchin 15b

במערבא אמרי: לשון תליתאי קטיל תליתאי, הורג למספרו ולמקבלו ולאומרו.

What Lashon Harah are we dealing with?

62. Yalkut Shimoni, I Shmuel Remez 131

ולמה נקרא שמו אדומי.
רבי יהושע בן לוי אמר על שם עירו,
ר' שמואל אמר שקנא בדוד שנקרא (אדומי) [אדמוני].
ר' אבא בר כהנא אמר שהתיר דם נוב עיר הכהנים. ר' נחמיה בנו של רבי שמואל בר נחמני אמר שהתיר דמו של דוד ואשתו מותרת לאחר.
בר קפרא אמו שאסר דמו של אגג לשאול ואמר לו ושור או שה אותו ואת בנו וגו'.
ר' יצחק אמר שהיה מאדים פני הכל בהלכה.
ר' חנינא אמר מה אדום מבלע זכיותיו של ישראל כך דואג מבלע זכיותיו של דוד. רבותינו אמרו מה אדום נוקם ונוטר ושונא אף דואג כך לדוד. מהו (ויגד) [כי הגד יגיד] לשאול אמר ליה ואגיד ליה, אמר לו עשית דוד מלך בחיך אין נשאלים באורים ותומים אלא למלך ודוד הוא נשאל באורים ותומים, כיון שאמר לו דואג הדבר הזה הכניס בו רוח קנאה מנין שכן שאול אמר לאחימלך בתתך לו לחם וחרב ולא דיך אלא ושאול לו באלהים לפיכך מות תמות אחימלך.

Dealing with Bad Tidings

63. Kedushas Levi, Likutim following Sefer Devarim

וא, ב, כא] למה עשה יהונתן עם דוד
הסימן עם החצים הלא
באמת לסוף ראה בעצמו יהונתן עם דוד
היה לו לומר התשובה בעל פה. ויבואר
ע"פ דאמרינן בגמרא דפסחים ד' ב'
אהדריה קרע לאחוריה משום מוציא דבה
כו'. ונמצא יהונתן היה ירא שמא יצטרך
לומר לדוד בשורה רעה ומוציא דבה כו'
ולכך עשה הסימן כדי שלא יוציא דבר
תקלה מפיו:

David is Missing in the Palace

Why is Shaul so angry?

64. Ralbag 20:30

בן נעות המרדות - ר"ל מעוותת המוסר כאילו יאמר שלא הוכיחתו אמו בקטנותו

65. Talmud Bavli. Pesachim 3a

<p>The Gemara asks: And the <i>tanna</i> of our mishna, what is the reason that he didn't explicitly teach: The night of the fourteenth, as it was taught in the school of Shmuel? The Gemara answers: He employed a euphemism. Since the <i>tanna</i> of our mishna did not want to mention darkness, he preferred the term <i>or</i> to refer to the night of the fourteenth. And this is in accordance with a statement of Rabbi Yehoshua ben Levi. As Rabbi Yehoshua ben Levi said: A person should never express a crude matter, as the formulation of a verse was distorted by the addition of eight letters rather than have it express a crude matter, as it is stated: "From the pure animals and from the animals that are not pure [asher einena <i>tehora</i>]" (Genesis 7:8). To avoid using the Hebrew term for impure [<i>teme'a</i>], which is four letters: <i>Tet, mem, alef, heh</i>, the verse replaced the term with the euphemism meaning "that are not pure," which is spelled with twelve letters: <i>Alef, shin, reish; alef, yod, nun, nun, heh; tet, heh, reish, heh</i></p>	<p>ותנא דידן מאי טעמא לא קתני לילי לישנא מעליא הוא דנקט וכדר' יהושע בן לוי דאמר ר' יהושע בן לוי לעולם אל יוציא אדם דבר מגונה מפיו שהרי עקם הכתוב שמונה אותיות ולא הוציא דבר מגונה מפיו שנאמר (בראשית ז, ח) מן הבהמה הטהורה ומן הבהמה אשר איננה טהורה</p>
<p>Rav Pappa said: A different verse added nine letters, as it is stated: "If there be among you any man who is not ritually pure [asher lo yihye tahor] by reason of that which happened to him by night" (Deuteronomy 23:11). To avoid using the three-letter Hebrew word for impure, <i>tameh</i>, spelled <i>tet, mem, alef</i>, the verse employs the twelve-letter phrase "who is not ritually pure," spelled: <i>Alef, shin, reish; lamed, alef; yod, heh, yod, heh; tet, heh, reish</i>. Ravina said: The verse actually adds ten letters because of the letter <i>vav</i> of the word <i>tahor</i>, as the word is spelled in its plene form. Rav Aḥa bar Ya'akov said: Yet another verse adds sixteen letters, as it is stated: "For he said, something has happened to him, he is not ritually pure; surely he is not ritually pure [bilti tahor hu ki lo tahor]" (I Samuel 20:26). To avoid using the three-letter word <i>tameh</i>, the verse employs the nineteen-letter phrase "he is not ritually pure; surely he is not ritually pure," spelled: <i>Beit, lamed, tav, yod; tet, heh, vav, reish; heh, vav, alef; kaf, yod; lamed, alef; tet, heh, vav, reish</i>.</p>	<p>רב פפא אמר תשע שנאמר (דברים כג, יא) כי יהיה בך איש אשר לא יהיה טהור מקרה לילה רבינא אמר עשר וי' דטהור רב אחא בר יעקב אמר שש עשרה שנאמר (שמואל א כ, כו) כי אמר מקרה הוא בלתי טהור הוא כי לא טהור</p>

The Arrows and the Message

What happens at the end

66. Malbim 20:41-42

עד דוד הגדיל. ר"ל עד שהתחיל דוד לבכות בקול גדול, ונתירא שלא ישמע לכן א"ל לך לשלום, והזכירו שנית השבועה שנשבעו בשם ה', והגם שהם יתרחקו ה' קרוב אליהם, שלא יפסיק בינם המקום, וז"ש ביני ובינך. ולא הזמן, וזה שאמר עד עולם:

Closing Point: Rosh Chodesh

67. Talmud Bavli, Chullin 60b

<p>Rabbi Shimon ben Pazzi notes a contradiction: 'And God made the two great lights; as it reads 'The large light, and the small light.' The moon said to the Holy One, Blessed Be He, 'Master of the Universe, How can two kings share one crown?' He said to her, 'Go and diminish yourself!' She said to him: 'Master of the universe, because I said a logical thing before you, I should diminish myself?' He said to her, 'Go and you will rule by day and by night'. She said to him, 'What is the greatness in that, How does a lamp help in the daytime?' He said to her: 'Go! Israel will count through you the days and the years.' She said to him, 'Day is the primary unit of time, and I can't be used to count for days, as it says "And let them be for signs of the seasons and days and years".' He said, "Go! And great</p>	<p>רבי שמעון בן פזי רמי כתיב (בראשית א, טז) ויעש אלהים את שני המאורות הגדולים וכתוב את המאור הגדול ואת המאור הקטן אמרה ירח לפני הקב"ה רבש"ע אפשר לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד אמר לה לכי ומעטי את עצמך אמרה לפניו רבש"ע הואיל ואמרתי לפניך דבר הגון אמעית את עצמי אמר לה לכי ומשול ביום ובלילה אמרה ליה מאי רבותיה דשרגא בטיהרא מאי אהני אמר לה זיל לימנו כך ישראל ימים ושנים אמרה ליה יומא נמי אי אפשר דלא מנו ביה תקופותא דכתיב (בראשית א, יד) והיו לאותות</p>
---	---

people will be called by your name: ... Yaakov the Small, Shmuel the Small, David the Small." God saw that the moon was still not happy at the time. The Holy One said, "Bring an atonement on Me for I have diminished the moon." And so that is what is meant when Rabbi Shimon ben Lakish said, "What is the difference in how the New Moon offering is written, "A he-goat on the new moon, FOR THE LORD?" Because the Holy One is saying, 'Let this he-goat be an atonement FOR ME, for the diminishment of the moon."

ולמועדים ולימים ושנים זיל ליקרו
צדיקי בשמיך (עמוס ז, ב) יעקב הקטן
שמואל הקטן (שמואל א ז, יד) דוד
הקטן חזייה דלא קא מיתבא דעתה
אמר הקב"ה הביאו כפרה עלי
שמיעטתי את הירח והיינו דאמר ר"ש
בן לקיש מה נשתנה שעיר של ראש
חדש שנאמר בו (במדבר כח, יא) לה'
אמר הקב"ה שעיר זה יהא כפרה על
שמיעטתי את הירח

6.6 תמנ: Why Love?

Machar Chodesh, R. Yehoshua Bachrach, pages 229-254

The Vehicle of Love

68. Rambam, Moreh Nevuchim II:48

דע, שכל הסיבות הקרובות אשר מהם נתחדש מה שנתחדש, אין הברל
 בין שהיו אותן הסיבות עצמיות טבעיות או בחירות או מקריות, - כל
 זה מתייחס לה' יתעלה בספרי הנביאים, ואומרים בסתם על אותה
 הפעולה כי ה' עשאה, או צנה בה או אַמְרָה. - - -
 אמר בפרשת רבקה: ותהי אשה לבן ארוניך כאשר דבר ה': (חי שרה
 כר, נא)

ובפרשת דוד ויהונתן אמר: לך כי שלחך ה': (ש"א כ, כג)
 ובפרשת יוסף: וישלחני אלהים לפניכם לשום לכם שארית בארץ,
 ולהחיות לכם לפליטה גדולה (ויגש מה, ז).
 (מו"נ חלק שני פרק מח. מהדורת הרב קאפח)

Example: Yosef

69. Bereishis 45:3-8

<p>ג וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל-אֶחָיו אֲנִי יוֹסֵף, הַעוֹד אֲבִי חַי; וְלֹא-יִכְלוּ אֶחָיו לַעֲנוֹת אֹתוֹ, כִּי נִבְהָלוּ מִפְּנָיו.</p>	<p>3 And Joseph said unto his brethren: 'I am Joseph; doth my father yet live?' And his brethren could not answer him; for they were affrighted at his presence.</p>
<p>ד וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל-אֶחָיו גִּשׁוּ-נָא אֵלַי, וַיִּגָּשׁוּ; וַיֹּאמֶר, אֲנִי יוֹסֵף אֶחֱיֵכֶם, אֲשֶׁר-מָכַרְתֶּם אֹתִי, מִצְרַיִם.</p>	<p>4 And Joseph said unto his brethren: 'Come near to me, I pray you.' And they came near. And he said: 'I am Joseph your brother, whom ye sold into Egypt.</p>
<p>ה וְעַתָּה אַל-תַּעֲצְבוּ, וְאַל-יַחַר בְּעֵינֵיכֶם, כִּי-מָכַרְתֶּם אֹתִי, הֲנֵה: כִּי לַמַּחִיָּה, שָׁלַחֲנִי אֱלֹקִים לִפְנֵיכֶם.</p>	<p>5 And now be not grieved, nor angry with yourselves, that ye sold me hither; for God did send me before you to preserve life.</p>
<p>ו כִּי-זֶה שְׁנַתִּים הָרֵעַב, בְּקֶרֶב הָאָרֶץ; וְעוֹד חֲמֵשׁ שָׁנִים, אֲשֶׁר אֵין-חֵרִישׁ וְקָצִיר.</p>	<p>6 For these two years hath the famine been in the land; and there are yet five years, in which there shall be neither plowing nor harvest.</p>
<p>ז וַיִּשְׁלַחֲנִי אֱלֹקִים לִפְנֵיכֶם, לְשׂוּם לָכֶם שְׂאֵרִית בְּאֶרֶץ, וְלִהְיוֹת לָכֶם, לְפָלִיטָה גְדוֹלָה.</p>	<p>7 And God sent me before you to give you a remnant on the earth, and to save you alive for a great deliverance.</p>
<p>ח וְעַתָּה, לֹא-אַתֶּם שָׁלַחְתֶּם אֹתִי הֲנֵה, כִּי, הָאֱלֹקִים; וַיְשִׁימֵנִי לְאֵב לְפָרְעָה, וְלֹאדוֹן לְכָל-בֵּיתוֹ, וּמִשָּׁל, בְּכָל-אֶרֶץ מִצְרַיִם.</p>	<p>8 So now it was not you that sent me hither, but God; and He hath made me a father to Pharaoh, and lord of all his house, and ruler over all the land of Egypt.</p>

70. Bereishis 37:14

<p>וַיֹּאמֶר לוֹ לֵךְ נָא רְאֵה אֵת שְׁלוֹם אַחֶיךָ וְאֵת שְׁלוֹם הַצֹּאן וְהַשְׁבָּנִי דְבַר וַיִּשְׁלַחְהוּ מֵעֵמֶק חֲבֹרֹן וַיָּבֹא שְׂכֵמָה:</p>
<p>רש"י מעמק חבורן – והלא חבורן זהר, שנאמר (צמדצד יג כב) ויעלו צנגג ויצא עד חבורן, אלא מענה עמוקה של [אוחו] לדיק הקבור בחבורן, לקיים מה שנאמר לאברהם בין הצתרים (לעיל טו יג) כי גר יהיה זרעך</p>

71. Midrash Rabba, Bereishis 86:2

ר' ברכיה בשם ר' יהודה בר סימון אמר:
 היה יעקב אבינו ראוי לירד למצרים בשלשלאות ובקולרין,
 אמר הקדוש ברוך הוא: בני בכורי, ואני מורידו בבזיון?
 אלא הריני מושך את בנך לפניו והוא יורד אחריו על כרחו שלא בטובתו.
 והוריד את השכינה למצרים עמו.
 ר' פנחס בשם ר' סימון אמר: מָנָא לָן שִׁירֻדָּה הַשְׁכִּינָה עִמּוֹ?
 מדכתיב: ויהי ה' את יוסף. (וישב לט, כא) (ב"ר פו, ב)

וימצאהו איש והנה תועה בשדה. (וישב לו, טו)
יאמר, כי הוא תועה מן הדרך ולא היה יודע אנה ילך, ועבנס בשדה.
כי במקום המרעה היה מבקש אותם. ויארץ הכתוב בזה להגיד כי
סיבות רבות באו אליו שהיה ראוי לחזור לו. אבל הכל סבל לכבוד אביו
ולהודיענו עוד כי הגזרה אמת והחריצות שקר. כי זימן לו הקב"ה
מורה דרך שלא מדעתו להביאו בידם. ולזה נתכוונת רבותיט באמרם כי
האישים האלה הם מלאכים. (בב"ר: אמר ר' ינאי: שלושה מלאכים
נודווגו לו.)
שלא על חינום היה כל הסיפור הזה, להודיענו, כי עצת ה' היא תקום.
(רמב"ן)

Example: David and Yonatan

Rachel and Leah

Rachel's Tznius

73. Talmud Bavli, Bava Basra 123a

אמר רבי אלעזר : מאי דכתיב: לא יגרע מצדיק עיניו
ואת מלכים לכסא. (איוב לו, ז)
בשכר צניעות שהיתה בה ברחל, זכתה ויצא ממנה שאול.
ומאי צניעות היתה בה ברחל ?
דכתיב (בראשית כט, יב): ויגד יעקב לרחל כי אחי אביה הוא.
וכי אחי אביה הוא, והלא בן אחות אביה הוא ?
אלא, אמר לה: מינסבה לי (תתקדשי לי ?) אמרה לו: כן.
מידו אבי רמאה הוא ולא יכולת ליה.
אמר לה: אי רמאי הוא, אחיו אנא ברמאות.
אמרה לו: ומי שרי לצדיקי לסגוי ברמאות ?
אמר לה: אין, עם נבר תתבר ועם עקש תתפל: (ש"ב כב)
אמר לה: ומאי רמיותא ?
אמרה לו: יש לי אחות גדולה ממני ולא יתני להנשא לפנייה.
ומה עשה יעקב ? מסר לה סימנים.
וכשראתה רחל שמכניסין לו לאה, אמרה עכשיו תכלם אחותי,
עמדה ומסרה לה אותו סימנים. (מגילה יג: ב"ב סכג.)

אמרה רחל: פרה בשלום נפשי. (תהלים נה, יט) בזכות מה נתן לי הקב"ה בנים, כי ברבים היו עמדי: (שם) על ידי שהיו יעקב ולאה מתפללים עלי, לכך נאמר: וזכר אלהים את רחל.

(תחומא הקדום ויצא)

וּתְקַרְא אֶת־שְׁמוֹ יוֹסֵף לְאֹמֵר יוֹסֵף ה' לִי בֵן אַחֵר:

(ויצא ל, בד)

בן אחר

א"ר פינחס: מתפילתה של רחל לא חלק שבט יהודה ובנימין עם עשרת השבטים. (ב"ר עג, ו)

26But we said, 'We cannot go down; [only] if our youngest brother is with us will we go down, for we cannot see the man's face if our youngest brother is not with us.'

כּוֹנְנָאמַר לֹא נוֹכַל לְרֵדֵת אִם־יֵשׁ אַחֵינוּ הַקָּטָן אִתָּנוּ וְיֵרְדֵנוּ כִּי־לֹא נוֹכַל לְרְאוֹת פְּנֵי הָאִישׁ וְאַחֵינוּ הַקָּטָן אֵינְנוּ אִתָּנוּ:

27And your servant, my father, said to us, 'You know that my wife bore me two [children].

כּזַנְיֵאמַר עַבְדְּךָ אָבִי אֵלֵינוּ אַתֶּם יְדַעְתֶּם כִּי שְׁנַיִם יָלְדָה־לִי אִשְׁתִּי:

28The one went away from me, and I said, "He has surely been torn to pieces, and I have not seen him since."

כּחַנְיֵצֵא הָאֶחָד מֵאֵתִי וְאָמַר אֶךְ טָרַף טָרַף וְלֹא רָאִיתִיו עַד־הַנֵּה:

29Now if you take this one too away from me, and misfortune befalls him, you will bring down my hoary head in misery to the grave.'

כּטוֹלְקַחְתֶּם גַּם־אֶת־זֶה מֵעַם פְּנֵי וְקָרְהוּ אֶסּוֹן וְהוֹרְדְתֶם אֶת־שִׁיבְתִי בְרַעַה שְׂאֵלָה:

30And now, when I come to your servant, my father, and the boy is not with us [since] his soul is attached to his (the boy's) soul,

לוֹעֲתָהּ כְּבָאִי אֶל-עַבְדְּךָ אָבִי וְהַנֶּעֱר
אֵינָנוּ אֲתָנוּ וְנַפְשׁוֹ קְשׁוּרָה בְּנַפְשׁוֹ:

31it will come to pass, when he sees that the boy is gone, he will die, and your servants will have brought down the hoary head of your servant, our father, in grief to the grave.

לֹאֲוֹהֶיָהּ כְּרָאוֹתָו כִּי-אֵין הַנֶּעֱר וּמָת
וְהוֹלִידוּ עַבְדֶּיךָ אֶת-שֵׁיבַת עַבְדְּךָ
אֲבִינוּ בְּיָגוֹן שְׂאֵלָה:

32For your servant assumed responsibility for the boy from my father, saying, 'If I do not bring him to you, I will have sinned against my father forever.'

לִבְכִי עַבְדְּךָ עָרַב אֶת-הַנֶּעֱר מֵעַם
אָבִי לֵאמֹר אִם-לֹא אָבִיאֲנֹו אֵלֶיךָ
וְחָטָאתִי לְאָבִי כָּל-הַיָּמִים:

33So now, please let your servant stay instead of the boy as a slave to my lord, and may the boy go up with his brothers.

לְגִוְעֲתָהּ יִשָּׁב-נָא עַבְדְּךָ תַּחַת הַנֶּעֱר
עַבְדְּ לְאֲדֹנָי וְהַנֶּעֱר יַעַל עִם-אָחָיו:

77. Yalkut Shimoni, 126

ואת ערובתם תקח.
אמר ר' יהודה בר סימון: למוד אותו שבט להיות ערב אלו לאלו,
שנאמר (מקץ מג, ט): **אנבי אערבנו.**
אמר ישי אל דוד: בני, הרי השעה שתלך ותקיים אותה הערבות של
יהודה זקן, שערב את בנימין מיד אביו, שאמר "אנבי אערבנו", לך
והוצא אותו מן ערבותו.

מה עשה דוד? הלך והרג את גלית. אמר לו הקדוש-ברוך-הוא: חייך,
כשם שנתת נפשך תחת שאול, והוא משבטו של בנימין, כשם שעשה
יהודה זקן, שאמר: כי עבדך ערב את הנער מעם אבי וגו', ועתה ישב
נא עבדך תחת הנער עבד לארונו והנער יעל עם אחיו (ויגש מד,
לב-לג), כן אני נותן את בית המקדש בחלק יהודה ובנימין. ולא עוד,
אלא שכל השבטים גולים ושבט יהודה ובנימין אין גולים עמהם -
למה? ששני השבטים האלה האמינו בי וקדשו שמי בים, שנאמר
(תהלים סח, כח): **שם בנימין רודם שרי יהודה רגמתם.**
(ילק"ש קכו, תנחומא ישן, ילקוט המכיר תהלים מח, ד)

78. I Shmuel 18:1

1And it was, as he finished speaking to Saul, that Jonathan's soul had become attached to David's soul, and Jonathan loved him as himself.

אִיְהִי כְּכֹלְתּוֹ לְדַבֵּר אֶל־שָׁאוּל וַיִּנְפֹשׁ
יְהוֹנָתָן נִקְשְׂרָה בְּנַפְשׁ דָּוִד
וַיֵּאָהֲבֵהוּ (כְּתִיב וַיֵּאָהֲבֵהוּ) יְהוֹנָתָן כְּנַפְשׁוֹ:

79. I Shmuel 23:16-17

16And Jonathan, Saul's son, arose and went to David to the forest, and he strengthened his hand through God.

טַזוּיִקֶם יְהוֹנָתָן בֶּן־שָׁאוּל וַיֵּלֶךְ אֵל־
דָּוִד חֲרָשָׁה וַיְחַזְקֵהוּ אֶת־יָדוֹ בְּאֱלֹהִים:

17And he said to him, "Fear not, for the hand of my father Saul will not find you, and you shall reign over Israel, and may I be to you as a viceroy, and my father Saul too, knows (that this is) so."

יִזְוִי אֹמֵר אֵלָיו אֶל־תִּירָא כִּי לֹא
תִּמְצָאֶיךָ יַד שָׁאוּל אָבִי וְאֶתְּהָ
תִּמְלֹךְ עַל־יִשְׂרָאֵל וְאֲנִכִּי אֶהְיֶה־לְךָ
לְמִשְׁנָה וְגַם־שָׁאוּל אָבִי יָדַע כֵּן:

David and Yonatan

80. II Shmuel 1:26

26I am distressed for you, my brother Jonathan, you were very pleasant to me. Your love was more wonderful to me than the love of women!

כּוֹצֵר־לִי עָלֶיךָ אַחִי יְהוֹנָתָן נִעַמְתָּ לִּי
מְאֹד נִפְלְאַתָּה אֶהְבֶּתְךָ לִּי מֵאֶהְבֵּת
נָשִׁים:

81. Asara Maamaros, Rama Mipanu, 'Chikur Hadin' IV:17

פִּירוּשׁ "יַד יְהוּדָה": וְכֵן בְּמִשְׁפַּט הַמֶּלֶךְ חָפֵץ הָעֲלִיּוֹן. שִׂיחָא יְהוֹנָתָן שְׂהוּא
מִבְּנֵימִין הַצַּעִיר, כּוֹנֵן הַכֶּסֶף מַלְכוּת לְדוֹד. וְזֶהוּ "נִפְלְאַתָּה אֶהְבֶּתְךָ לִּי"
שְׂהִפְלֵא הָעֲלִיּוֹן (שֶׁל הַקַּב"ה) הַפְּלִיא אֶהְבֶּתְךָ לִּי, מִסִּיבַת "אֶהְבֵּת נָשִׁים" –
אֲמוּתִיט, אֲשֶׁר גַּם הֵן כֵּן עָשׂוּ.
'סִפֵּר "עֲשֵׂרָה מֵאֲמֵרוֹת" לְהַרְמ"ע מִפֶּאֱנֵי, מֵאֲמֵר "חִיקוּר דִּין", חֶלֶק ד'
(פֶּרֶק י"ז)

82. Talmud Bavli, Sotah 36b

ר' מאיר אומר: כשעמדו ישראל על הים היו שבטים מנצחים זה עם זה. זה אומר אני יורד תחילה לים, וזה אומר אני יורד תחילה לים. קפץ שבטו של בנימין וירד לים תחילה, שנאמר (תהלים סח, כח) שם בנימין צעיר רודם - אל תקרי רודם אלא: רד ים. והיו שרי יהודה רוגמים אותם, שנאמר: שרי יהודה רגמתם. (אין רגמה אלא מלכות - מכילתא)

אמר להם הקב"ה: בְּנֵי, שניכם כוונתם לדבר מצווה ולכבודי, אף אני לא אקפח שכרכם. לפיכך זכה בנימין הצדיק ונעשה אושפיזן לגבורה (רש"י: שבית קדשי הקדשים בני בחלקו) שנאמר (דברים ברכה לג, יב) ובין כתפיו שכן.

ושבט יהודה זכה למלכות (לעשות ממשלה בישראל) שנאמר: (תהלים קיד, ב) היתה יהודה לקדשו - ישראל ממשלותיו.
(סוטה לו:; מכילתא בשלח פ"ה)

